



AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA  
IM. STANISŁAWA STASZICA W KRAKOWIE

# Metody obliczeniowe *interpolacja, aproksymacja*

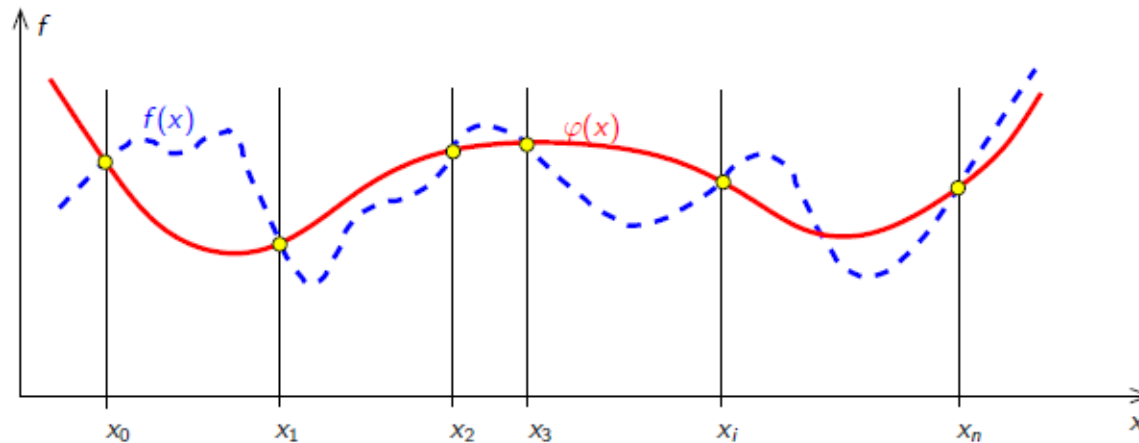
*dr Dorota Pawluś*

Katedra Geomechaniki Budownictwa i Geotechniki  
Wydział Górnictwa i Geoinżynierii

# *Interpolacja*

# Interpolacja

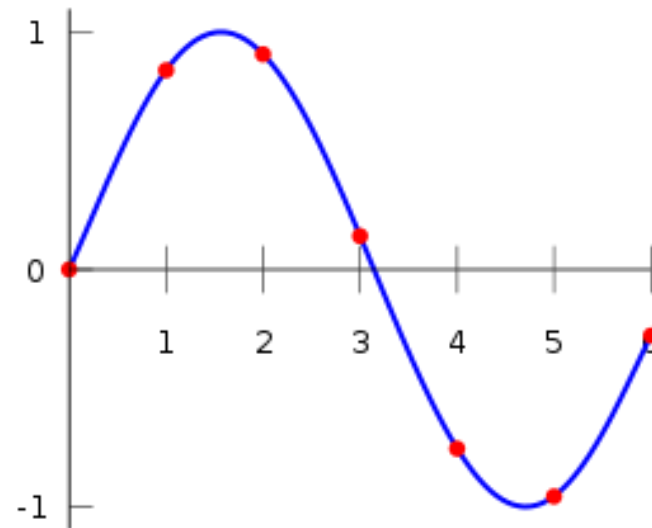
**Interpolacja** – metoda numeryczna polegająca na wyznaczeniu w danym przedziale tzw. funkcji interpolującej, która przyjmuje w nim z góry zadane wartości, w ustalonych punktach nazywanych **węzłami**.



Dane:

- $n + 1$  – liczba punktów węzłowych
- $x_1, x_2, \dots, x_n$  – węzły
- $y_1, y_2, \dots, y_n$  – wartości w węzłach

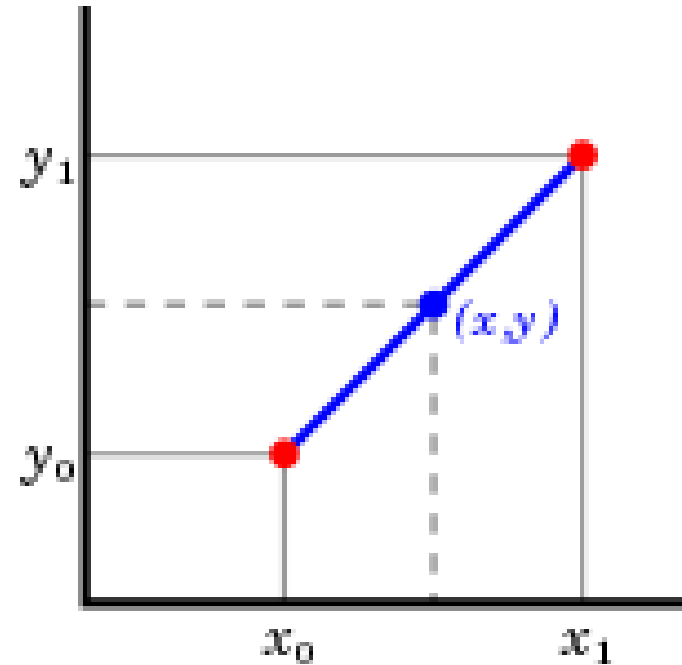
- ❖ Wielomianowa – dla  $n+1$  węzłów szukamy współczynników wielomianu stopnia co najwyżej  $n$ 
  - Lagrange'a
  - Newtona
  - Hermite'a
- ❖ Nieliniowa



# Interpolacja liniowa

$$y = y_0 + (y_1 - y_0) \frac{x - x_0}{x_1 - x_0}$$

$$y = y_0 \frac{x - x_1}{x_0 - x_1} + y_1 \frac{x - x_0}{x_1 - x_0}$$



# Wielomian Lagrange'a

$$W_n(x) = \sum_{j=0}^n y_j \frac{(x - x_0)(x - x_1) \cdots (x - x_{j-1})(x - x_{j+1}) \cdots (x - x_n)}{(x_j - x_0)(x_j - x_1) \cdots (x_j - x_{j-1})(x_j - x_{j+1}) \cdots (x_j - x_n)}$$

*Przykład*

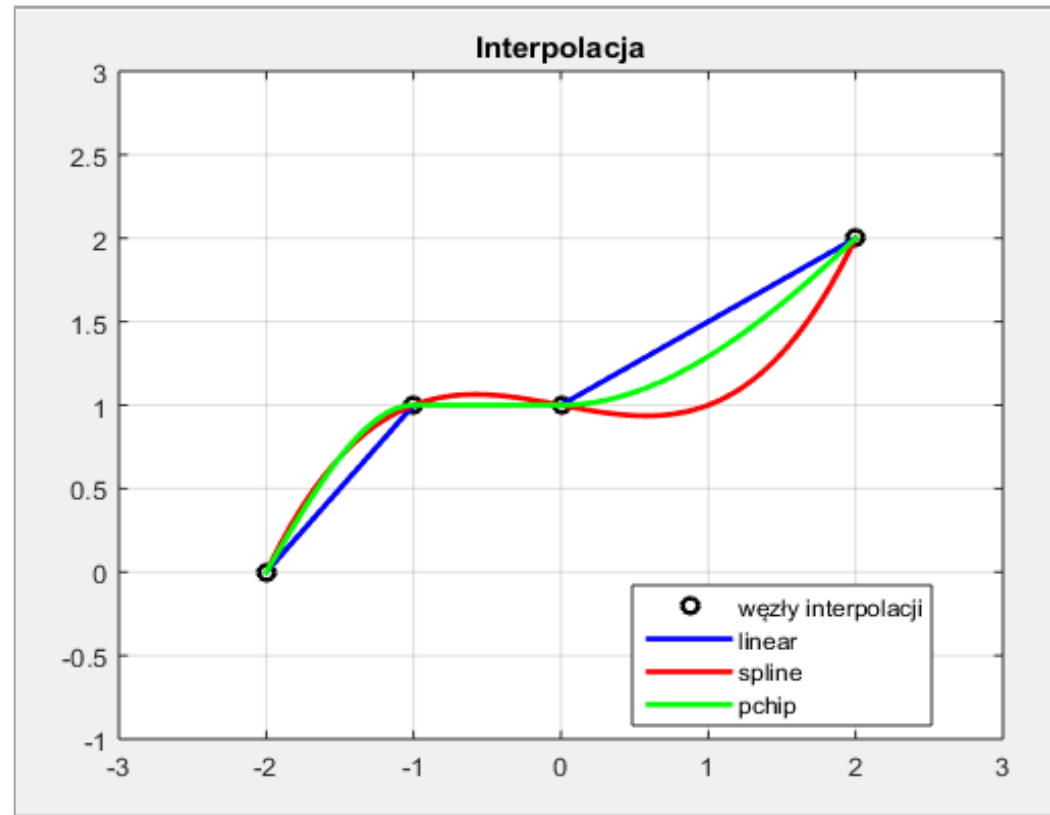
$(1, 3), (-2, 5), (4, 7)$

$$W(x) = 3 \cdot \frac{(x + 2)(x - 4)}{(1 + 2)(1 - 4)} + 5 \cdot \frac{(x - 1)(x - 4)}{(-2 - 1)(-2 - 4)} + 7 \cdot \frac{(x - 1)(x + 2)}{(4 - 1)(4 + 2)}$$

# Interpolacja Matlab – przykłady

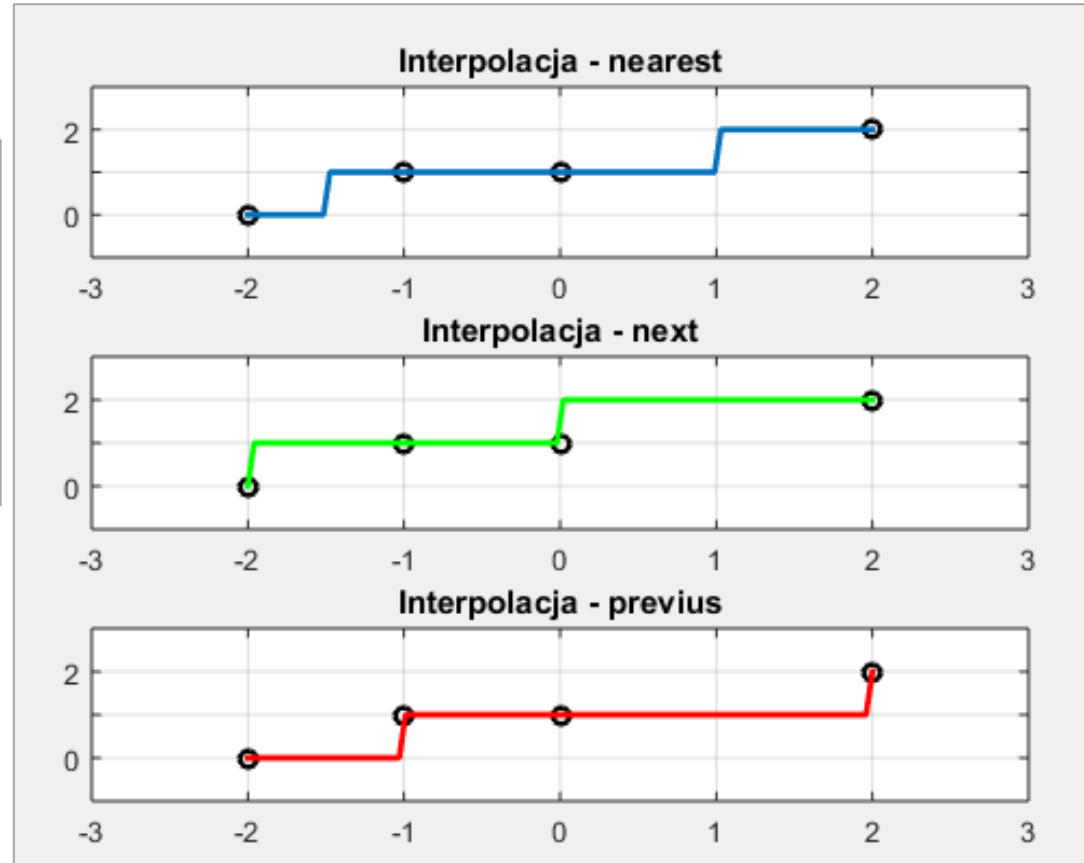
`y0=interp1(x,y,x0,'metoda')`

```
1 %interpolacja
2 x=[-2 -1 0 2];
3 y=[0 1 1 2];
4 x0=linspace(-2,2);
5 yl=interp1(x,y,x0,'linear');
6 ys=interp1(x,y,x0,'spline');
7 yc=interp1(x,y,x0,'pchip');
```



# Interpolacja Matlab – przykłady

```
2 - x=[-2 -1 0 2];  
3 - y=[0 1 1 2];  
4 - x0=linspace(-2,2);  
5 - yn=interp1(x,y,x0,'nearest');  
6 - yx=interp1(x,y,x0,'next');  
7 - yp=interp1(x,y,x0,'previous');
```





# *Aproksymacja*



# Aproksymacja

**Aproksymacja** – przybliżanie funkcji zwanej funkcją aproksymowaną inną funkcją zwaną funkcją aproksymującą.

Aproksymacja bardzo często występuje w dwóch przypadkach:

- gdy funkcja aproksymowana jest przedstawiona w postaci tablicy wartości i poszukujemy dla niej odpowiedniej funkcji ciągłej
- gdy funkcję o dosyć skomplikowanym zapisie analitycznym chcemy przedstawić w prostszej postaci.

# Regresja liniowa

$$y = a \cdot x + b$$

$$\sum_{i=1}^n (y_i - a \cdot x_i - b)^2 \rightarrow \min \quad \text{metoda najmniejszych kwadratów}$$

$$\begin{cases} a \cdot \sum_{i=1}^n x_i^2 + b \cdot \sum_{i=1}^n x_i = \sum_{i=1}^n x_i \cdot y_i \\ a \cdot \sum_{i=1}^n x_i + b \cdot n = \sum_{i=1}^n y_i \end{cases}$$

# Regresja liniowa

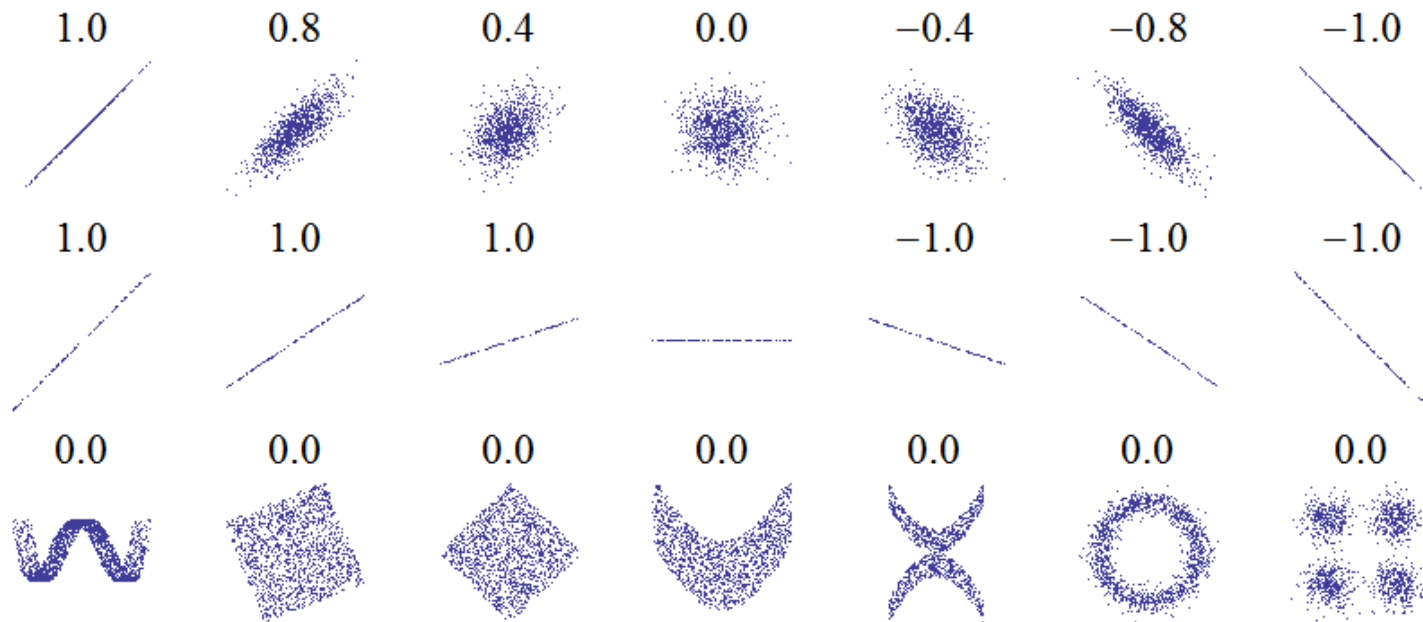
$$a = \frac{n \cdot \sum_{i=1}^n x_i \cdot y_i - \sum_{i=1}^n x_i \cdot \sum_{i=1}^n y_i}{n \cdot \sum_{i=1}^n x_i^2 - (\sum_{i=1}^n x_i)^2}$$

$$b = \frac{1}{n} \left( \sum_{i=1}^n y_i - a \cdot \sum_{i=1}^n x_i \right)$$

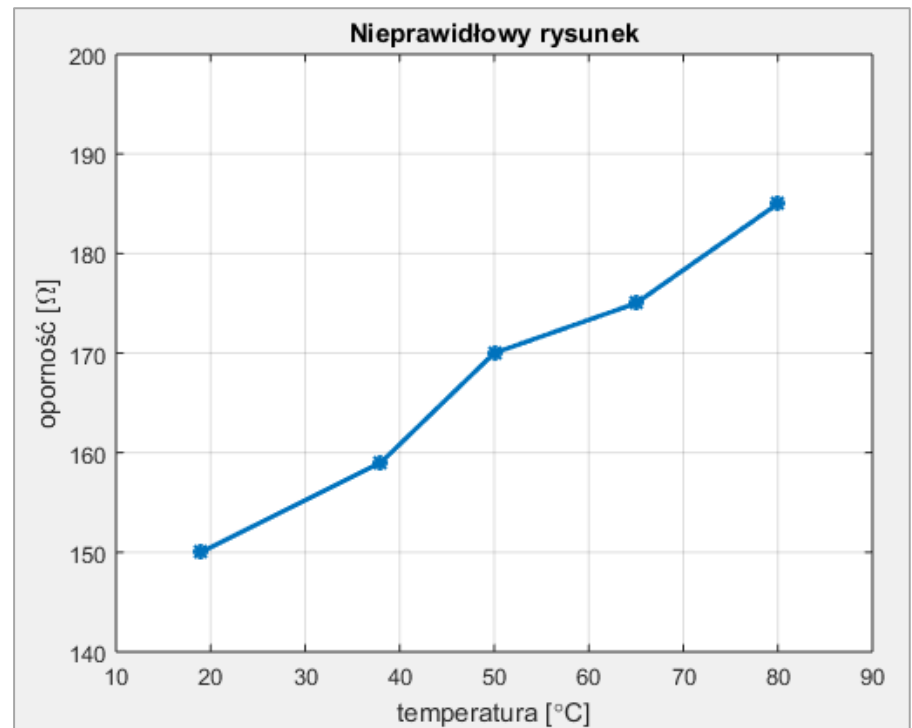
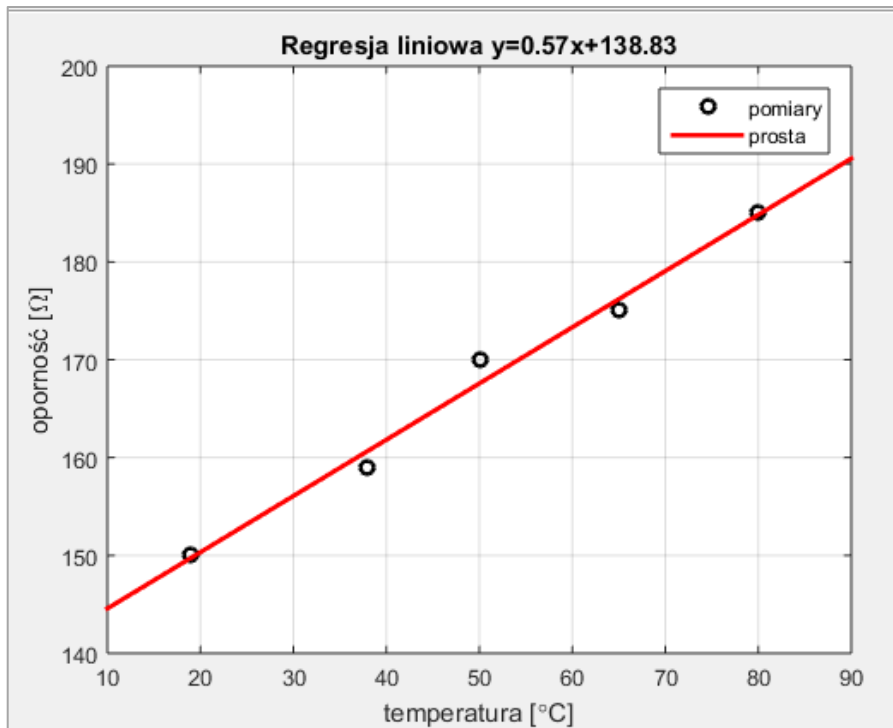
$$r = \frac{n \cdot \sum_{i=1}^n x_i \cdot y_i - \sum_{i=1}^n x_i \cdot \sum_{i=1}^n y_i}{\sqrt{\left( n \cdot \sum_{i=1}^n x_i^2 - (\sum_{i=1}^n x_i)^2 \right) \cdot \left( n \cdot \sum_{i=1}^n y_i^2 - (\sum_{i=1}^n y_i)^2 \right)}}$$

# Współczynnik korelacji liniowej

Przykładowe wykresy danych  $(x, y)$  i odpowiadające im wartości współczynnika korelacji liniowej Pearsona



# Regresja liniowa



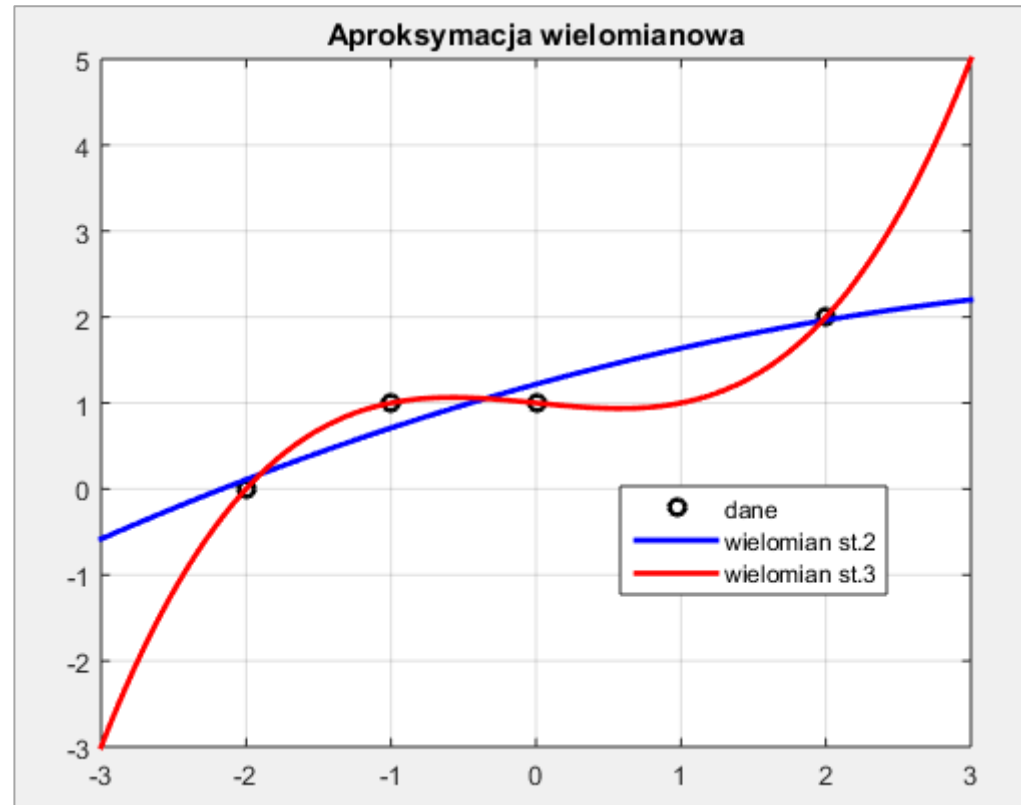
```
temp=[19 38 50 65 80];
opor=[150 159 170 175 185];
plot(temp,opor,'*-', 'LineWidth',2)
```

# Aproksymacja wielomianowa – Matlab

`a=polyfit(x,y,n)`

```

2 - x=[-2 -1 0 2];
3 - y=[0 1 1 2];
4 - a2=polyfit(x,y,2);
5 - a3=polyfit(x,y,3);
    
```



# *Operacje na plikach*



# Otwieranie i zamykanie plików

***id\_pliku = fopen(nazwa\_pliku,rodzaj\_dostępu)***

***[id\_pliku, informacja] = fopen(nazwa\_pliku,rodzaj\_dostępu)***

'r' – do odczytu

'w' – do zapisu (usuwa zawartość istniejącego pliku)

'a' – dopisywanie na końcu

'r+' – do odczytu i zapisu

'w+' – do odczytu i zapisu (usuwa zawartość istniejącego pliku)

'a+' – odczyt i dopisywanie na końcu

***status = fclose(id\_pliku)***

***status = fclose(all)***

Zapis danych do pliku:

- ***fprintf(id\_pliku, format, zm1, zm2, ...)***

Odczyt danych z pliku:

- ***A = fscanf(id\_pliku, format, rozmiar)***
- ***[A, liczba] = fscanf(id\_pliku, format, rozmiar)***

Zapis danych do pliku:

- ***liczba = fwrite(id\_pliku, A, typ)***

Odczyt danych z pliku:

- ***A = fread(id\_pliku, rozmiar, typ)***
- ***[A,liczba] = fread(id\_pliku, rozmiar, typ)***